

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. március 2.

Csütörtök.

XXIV. évfolyam 18. szám

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetői és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendőek

Hirdetmények díja:
4 hasábos petítoréttal, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyílt ér sora 20 fillér.
A hirdetések s nyílt erek díja előre fizetendő.

A székely szövetség.

Alig lehet fontosabb hivatása a keleti határrészben társadalmi intézménynek, mint a székely érdekek védelmére és szolgálataira alakult székely szövetségnek, amely immár jóváhagyott alapszabályok sorján keresi a kapcsolatot és szövetségést minden székelyföldi kulturális és közgazdasági alakulással, hogy együtt a legkülömbözőbb felfogással és érdekek szerint minősülő programmal védelmébe vegye a keleti magyarságot.

Ennél a munkánál minden magyar alakulásnak találkozni a céllal rokon-szenvezni kell, ha nem akar a hazaárulás bünébe esni szívtelen elzárkozás miatt.

A székely szövetség több mint 500 felhívást bocsátott ki a székelyföldi kaszinók, polgári, tanítóegyletek, gazdakörök, szövetkezetek, nagyobb ipari és kereskedelmi érdekeltségekhez, hogy a csatoltan megküldött alapszabályai szerint kötelekébe lépjenek s esékély évi 10 koronás tagdíjjal működésében anyagilag is támogassák.

Nem lehet, nem szabad elzárkozni e felhívás elől éppen most, mikor a nemzeti felbuzdulás keresztül tör minden akadályon Magyarország érvényesülése s benne a magyarság boldogságáért.

E hazarész, hová a székely szövetség működését rendeltetésszerűleg elsősorban kiterjeszti, sokat veszített magyarságából, sokat ellenálló képességéből, jóllehető tartozéka, még pedig erős tartozéka kell legyen — az anyaországnak.

S amíg veszített és mindig csak veszített — fájdalom — nyakára nőttek a nemzetiségek, azok között pedig különösen a céltudatos program szerint csoportosult és törekvő oláhság. Ugy, hogy Erdély legmagyarabb vármegyében is tért foglalt, tovább terjeszkedésre biztos alapot rakott. Rakott pedig kulturális és közgazdasági alakulásainak, hivatalba jutott egyeseinek erkölcsi és anyagi támogatásával.

Lefoglalta s jelzőlogilag lekötötte az összes elfoglalható magyar birtokokat; iskoláit beékelte, misszióáriussait beküldötte mindenhová, ahol csak egy kis talajt nyert, hová lábát megvesse.

Russu Siriánul, oláh ágítátor, most orsz. képviselő, a magyarság nyílt ellensége (és mégis magyar törvényhozó) közelebb könyvet adott ki Bukarestben. Ebben statisztikai adatokkal világítják meg a magyarországi oláhság helyzetét, amint tért foglalt, terjeszkedik közgazdasági és kulturális szerveivel; szaporodik és dominál a hivatalokban és hadseregben... Adatait hitelt érdemlő forrásokból, tőlünk meríti.

Ebben mondja el, hogy 269 községet hódítottak el tőlünk.

És a haladás biztosítékát abban látja, hogy ami oláh intézmény van, az mind összefogott és összefog a közös cél biztosítására.

Tenger pénzt és munkát, fanatikus lelkesedéssel, percig sem lankadva hordnak össze.

Vallásuk egységét, politikai csoportosulásukat is, erre használják ki. (A magyart ezek megosztják, sőt ellenségé teszik.)

Ez a példa kiáltó szó! Halljuk, értsük meg és kövessük.

Magyar pénzüzetek, kulturális és közgazdasági alakulások ha mind összefognak, megtörik, meg kell törni akaraton az oláhság törekvésének, mert csak egy akarat a magyarság akarata ülhet diadalt — Magyarországon.

De üljön is! Munkára azért mind, aki él, akiben magyar szív dobog, magyar vér csörgedez.

Nekünk élni kell! Halljuk meg a székely szövetség hívó szavát, sorakozzunk zászlója alá.

M.

A válság

Andrássy Gyula gróf mult szombati audienciája sem hozta meg a várt döntést. A kihallgatásról a szövetkezett ellenzék vezető férfjának maga Andrássy a következőleg nyilatkozott:

TÁRGA.

Népek millió . . .

Népek milliói harcognak a létért,
Vajudik a század, ki tudja a végét?
Nagy háboru lesz ez, mindenki megszólal,
Aki élni akar, harci riadóval, —
Csak a magyar hallgat.

A levegő tikkadt, vihar szele érzik,
Sötét sejtés vonul a világon végig,
Ember ember ellen, népek népek ellen,
Elvész a csatában a győnge, fejtetlen, —
És a magyar alszik.

Az erős sem bizik most az erejébe,
Még az óriás is szövetezik félve,
Tart a készülődés nagy lázasan folyvást,
S aki egyedül van, elbizottan egymást —
Csak a magyar marja.

Ébredj magyar, ébredj a nagy riadóra,
Gonosz idők járnak most az álmolókra,
Nézd, az életükért küzdenek a népek,
Hogyha most is alszol, nem ébredsz fel félek,
Csak a más világon.

Haan Béla.

Az élet és a szenvedés.

Irtó: Szeremley Ákos.

Az élet tarka színpadán
Nemcsak mosoly fakad!
Láttam én hulló csillagot,
Hervadt virágokat!

Láttam sok vérző lábnyomot
A földi utakon,
S ahol egykor virág nyíltott,
Most megerem a gyom.

Ne hidd, hogy csak virág fakad
Még több a szenvedés!
— A tulvilági üdvökért
Egy tenger könny kevés!

De csillagunk a hit legyen
S ajkunkon nincs panasz!
Ha együtt-egyért szenvedünk,
Csak kedves, édes az!

A vég is szép, ha hinni tudsz,
Ha csillagunk a hit,
Hogy nem hiába sirtuk el
Egy élet könnyeit!

A Szimplon-alagut.

— A világ leghosszabb alagutja. —

Szombaton ülte a modern technika egyik leghatalmasabb győzelmét. E napon reggel 7 óra 20 percek törték át a furók az alagut utolsó válaszfalát és ezzel a munka orozslánrésze megvan. Az áttörési munkálatoknak ugyan már 1904. májusban kellett volna befejeződni, csak hogy az előre nem várt akadályok oly rettenetes módon megnöttek, hogy a vállalkozók kénytelenek voltak a határidő kitolását 1905. április 30-ig kérni. Majdnem két hónappal előbb sikerült tehát mégis azt a titáni munkát befejezni.

A Szimplon-alagut főcélja az volt, hogy Franciaország, Svájc és Olaszország között a forgalomnak rövidebb utat biztosítsanak. Ugy, hogy a páris-római reláció 180 kilométerrel megrövidül. Sőt, ha a tervezett Lötschberg vasut Visp és Bern között megépül, a Szimplon-alagut a Gotthard-vasutnak is erős versenytársa lesz, mert a német-veszfáliai és az elzászi forgalmat is magához ragadja. Ez a két forgalom pedig jelentékeny, mert Olaszország vas-és szénszükségletének legjelentékenyebb részét ebben az irányban szállítják.

A Szimplon alagut furásának tanulmányozását Brandt Alfréd német mérnök már a 80 as években tanulmányozta. Ő állapította meg az alagut helyét és ő javasolta, hogy a kétvágányu vasut részére ne egy nagyszelvényű, hanem két kisszelvényű, párhuzamosan vezetett alagut furassék. Az eddig épült alpesi

— Tisztára a szövetséget ellenzék álláspontját fejtegettem és ajánlottam az uralkodónak — mondta Andrassy. — A budapesti tárgyalások meggyőztek arról, hogy az átmeneti kabinet eszméjét nem lehet megvalósítani, ezért koalíciós kormány kinevezését ajánlottam a királynak. A katonai kérdésekben szorosán tartottam magamat az ellenzék követelményeihez s azonosítottam magamat a katonai követelésekkel. Az uralkodó kegyesen meghallgatta előterjesztéseimet, közben egyszer tett megjegyzést, aztán azzal bocsájtott el, hogy hazautazhatom. Ő felsége végleges elhatározását rövid időn belül közölni fogja velem.

Ellenzéki körökből nyert értesülés szerint Andrassy határozott formában közölte az ellenzék vezérével és Darányi Ignáccal, hogy befejezte a működését és bejelentette, hogy egyelőre semmiféle további szerepre nem vállalkozik.

Az a hír van elterjedve mértékadó politikai körökben, hogy Ő felsége nagyobb számú magyar politikuskat akar meghallgatni és e célból mielőbb Budapestre jön.

A „Politikai Értesítő” című nyomatja a szabadelpvűpárt hangulatáról ad hírt és azt írja, hogy a szabadelpvűpárt nagy része hajlandó immár részt venni a kibontakozás munkájában.

Hogy azonban ez a kibontakozás miként történjék meg, erről nem tud senki és a szabadelpvűpártok, most már az új választás gondolatával is foglalkoznak.

Az orosz forradalom.

Budapest, febr. 28.

Pétervárról jelentik: Rigában ma véres összecsapás volt a vasúti munkások és a rendőrök között. A sztrájkolók Nikolics rendőrfőnököt meggyilkolták.

Szergiasz nagyherceg gyilkosát ma délelőtt kihallgatták. A vallás során a gyilkos a következőket vallotta. A sztrájkolók a legvégsőig kitartanak és semmi esetre sem fognak a legnagyobb vérengzés elől sem meghátrálni. — Ha a cár kérésüket nem teljesíti és kedvező engedményeket nem ad március elejéig, egész Oroszországban általános sztrájk fog

kitörni. A sztrájkolók akkor a legnagyobb elszánttsággal fognak küzdeni. Az éhezéstől nem kell, hogy tartsanak a sztrájkolók, mert pénzük van elég, amiből hónapokon keresztül fenntarthatják magukat. De kijelentette azt is hogy nem a cár személye ellen küzdünk, hanem a nagyherceget pártját akarjuk ledönteni ami sikerülni is fog, mert sokan vannak, akik az én példámat fogják követni.

„Székely Diák Otthon”

Felhívás!

A budapesti „Főiskolai Székely Kör” mint az „Országos Magyar Szövetség” egyik ifjúsági osztálya elhatározta, hogy közadakozásra hívja fel a nagyközönséget, különösen az erdélyrészi magyarságot, hogy adozatkész adományaival segítsen lerakni alapját egy főiskolai nevelő intézetnek, a Székely Diák Otthonnak, amelyben évenként mintegy 100—150 székely származású főiskolai tanuló és művésznövendék nyerne ingyen, vagy mérsékelt díj fizetése mellett barátságos otthont.

Hogy egy ilyen „Székely Diák Otthon” itt Budapesten mennyire üdvös és közszükséglet alkotó intézmény lenne, tudja azt mindenki, a ki ismeri a székely fővárosban tanuló székely származású ifjak nehéz életküzdelmeit. A középiskolából éppen csak most kilépett ifju minden utbaigazítás és támogatás nélkül egészen magára hagyva egy világáros zajos életének forgatagába kerül. Nincs akihez nagy ismeretlenségben bizalommal és szeretettel fordulhasson. Csoda-e aztán, ha a nagyváros előtte ismeretlen életének sikos talaján igen gyakran még az erősebb is elveszti az erkölcsi egyensúlyt és megtörtten kidül, mielőbb célja felé igazában el is indulhatott volna. Sokat leír a szegénység s a vele járó inségmásokat meg a rossz társaság. Nagy veszteség ez a nemzetre nemcsak azért, mert majdnem kész művelt ifjakat veszít el, hanem azért is, mert székely ifjakat, a fajmagyarság e fiatal hajtásait és virágait veszíti el.

Egy olyan főiskolai nevelőintézet, a milyennek a Székely Diák Otthon van tervezve, segíteni fog,

társaság belátja a vállalkozás igazát és az addig kikötött 69 millió frankhoz még 8,5 milliót engedélyezett a vállalatnak. Ekkor a vállalat az alagutban jégkészítő-telepeket állított fel, a melyekkel sikerült azután a munka folytatását lehetővé tenni.

Alig, hogy ezeket a nehézségeket elhárították, a felfakadó forrásokkal gyúlt meg az építők baja. Ez az akadály is minden számítás ellenére merült fel és a geológusok véleményét halomra döntötte. A próbatúrással és a Szimplon-hegység alakulataiból azt következtették volt, hogy az alagut végig kompakt gneiszből áll. E helyett azonban Jura és Triász formációk fordultak elő, a melyek az ösközethez beékelődve, a víz beszívargását elősegítették és lehetővé tették, hogy a hegységben hatalmas víztartályok keletkezzenek. A víztartályok hatalmas nyomás alatt állnak, úgy hogy a víz igyekszik a legkisebb szabad helyet felhasználni. Ezért megtörtént az, hogy alig 400 méter hosszú darabon 40 forrással találkozunk. Ezek között volt olyan is, a melynek vízbősége másodpercenként 1000 liter volt.

A puha kőzet még más bajt is csinált. Lehetetlenné tette, hogy az alagutat fával támasszák ki. Kénytelenek voltak ezt acélszerkezettel pótolni. Ez természetesen az alagut elkészültét még jobban elodáztatta.

Most végre befejezéshez jutott az óriási munka és most már a végleges kiépítési és felszerelési munkálatok gyorsan fognak haladni.

A Szimplon-alagut mindenestre a XX. század egyik leghatalmasabb műve és az előrehaladt technikai tudományok elpusztíthatatlan diadalmát. Az alagut hossza 19.770 méter, tehát 4780 méterrel hosszabb, mint a gotthardi alagut és kiépítése mégis sokkal kevesebb időt vett igénybe, a minek okát abban a kedvező körülményben leljük föl, hogy a mai furóeszközök és gépek sokkal tökéletesebbek. A Mont Cenis-alagut kiépítése, dacára, hogy csak 12.230 méter, 12 évig tartott és 63 millió frankot nyelt el, ezzel szemben a Szimplon-alagut kilométerenként nem egész három millió koronába került.

mindezen. A szegény, de tehetséges ifju megtalálja falai között azokat az erkölcsi és anyagi feltételeket, a melyeknek eddigi magára-hagyatottságában egyáltalán birtokába sem juthatott. A vagyonosabb szülők gyermeke pedig megtalálja azt a barátságos otthont, a melynek melege vissza fogja tartani attól hogy tájékozatlanul beleveggyülve e nagy város szédítő forgatagába, erkölcsileg és testileg is áldozatul essék a kínákozó csábításoknak. A Székely Diák Otthon, ha megvalósul, mint egy középpont, mint egy tüzhely fogja magában egyesíteni a székely ifjúságot s idővel minden bizonnyal az erdélyrészi összes magyar ifjúságot is. Erős és nagyhatású közművelődési intézménnyé fogja magát kinőni.

De hogy ez a reménység testet öltve, valósággá lehessen, szükség van a társadalom, különösen pedig az erdélyrészi magyarság áldozat készségére. Az „Országos Magyar Szövetség” éppen ez áldozatkész felkeltését remélte, mikor elhatározta, hogy erkölcsi támogatója és szószólója lesz a budapesti „Főiskolai Székely Kör” e nemes törekvésének. Ezért vállalta magára, hogy segít összegyűjteni a szükséges összeget, ellenőrzi és kezeli azt a maga pénztárában. Éppen azért kérjük a nemesszövület adakozókat, hogy a legkisebb adományt is egyenesen az O. M. Sz. pénztárában (Budapest, VIII., Múzeum-körút 1a. sz.) szíveskedjenek küldeni. Különösen számítunk arra, hogy akadnak egyes lelkes honfiak, kik vármegyék, törvényhatóságok középiskoláik és más testületek közgyűlésein keresztül viszik, hogy maga a testület lépjen be a Budapesti Székely Diák Otthon örökítő tagjai sorába 6000 korona vagy ennek megfelelő évi kamat lefizetésével. Az örökítő tag egy ingyenes hely évenkénti betöltési jogát magának tarthatja fenn, vagy valamely testületre ruházhatja át.

Legnagyobb bizalommal mégis egyesek áldozatkészégére számítunk, mert nem szabad abban kételkednünk, hogy minden jó hazafi, kinek hírül megy szózatunk, nemes versenyre kelve vesz részt e hazafias és emberbaráti intézmény megteremtésében. Hadd álljon a Budapesti Székely Diák Otthon a kék Duna partján, neveljen színmagyar és összetartó nemzedékeket s hirdesse a nemes székelység régi dicsőségét, jövőnd nagy nemzeti hivatását örökkön-örökké.

Kelt Budapesten, 1905. február havában.

Esterházy János gr. az Országos Magyar Szövetség elnöke. Jancsó Benedek dr. az Országos Magyar Szövetség titkára, mint védők. Székely Lajos tanár-előlt, elnök. Csathó Ernő joghallg. alelnök. Fülöp Albert joghallg., alelnök. Siklody Lőrinc szobrász akad. növ., titkár. Sándor Arthur joghallg., főtitkár. Vida Árpád festő akad. növendék, titkár. Fábian Vilmos tanárjelölt, ellenőr. Bíró Nándor jh., pénztáros. Egerházy Balázs állatorvostanhallg., ellenőr. Szabó Gábor orvostanhallgató, jegyző. Pap Béla műegyetemi hallg. főjegyző. Barabás Miklós tanárjelölt, jegyző. Szakáts Tibor keleti keresk. akad. hallg., háznagy a B. Sz. D. Otthon szervező bizottságának tagjai

Kelt Budapesten, 1905. február havában.

Esterházy János gr. az Országos Magyar Szövetség elnöke. Jancsó Benedek dr. az Országos Magyar Szövetség titkára, mint védők. Székely Lajos tanár-előlt, elnök. Csathó Ernő joghallg. alelnök. Fülöp Albert joghallg., alelnök. Siklody Lőrinc szobrász akad. növ., titkár. Sándor Arthur joghallg., főtitkár. Vida Árpád festő akad. növendék, titkár. Fábian Vilmos tanárjelölt, ellenőr. Bíró Nándor jh., pénztáros. Egerházy Balázs állatorvostanhallg., ellenőr. Szabó Gábor orvostanhallgató, jegyző. Pap Béla műegyetemi hallg. főjegyző. Barabás Miklós tanárjelölt, jegyző. Szakáts Tibor keleti keresk. akad. hallg., háznagy a B. Sz. D. Otthon szervező bizottságának tagjai

IRODALOM, ZENE, MŰVÉSZET.

Most jelent meg.

Feltűnést keltő zenemű-újonság! Eredeti exotikus színes címlappal! Jenovay Jenő, Japán dalok. 1. Dal a tavaszról. 2. Hajósok dala. 3. Teaházi gésák tánc. 4a. Budha papok felvonulása a templomba. 4b. Japán leány bucsudala a háboruba vonuló kedvesétől. A helyszínén feljegyzett eredeti motívumok után, könnyű és kedvező összeállításban, zongora letétben gyönyörű színes címlappal I—II. füzet ára bérmentes küldőssel az összeg előleges beküldése mellett 2 kor. 50 fillér. Megrendelhető a kiadó cégnél: „Magyar nemzeti zeneműterjesztő vállalat” (Magyar Gábor) kiadóhivatalában, Budapest, V., Akadémia-utca 13 sz.

Readkívül fontos minden zongorajátszóra nézve! Egy újítás a zeneműrendeléseknél! Cim beküldése mellett, bővebb felvilágosítást nyuj, fenti kiadóhivatal.

NAPI HIREK.

— Kinovezés. Ő felsége a király altornjai dr. Csoboth Simon osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott honvédelmi magyar királyi miniszteri

alagutaknál üzem közben a szellőztetés és a fentartás sok bajjal járt. A Gotthard alagutjánál egész külön szellőztető-művet kellett építeni, a melynek fentartása évi 150.000 frankba került. Előfordult az is, hogy az alagutakban végzett javítások miatt a forgalmat 2—3 napra be kellett szüntetni. Mindenne bajok az új módszerrel kiküszöbölhetők. A szellőztetés a Szimplon-alagutnál a két iker-alagutát összekötő folyosók által történik. Már az eddigi gyakorlat is mutatja a számítás helyességét. A fentartás pedig éppen könnyű lesz, mert a második alagut tartaléknak szerepelhet és ha szükséges, akár hetekre is elzárható.

Az alagut áttörésénél nagy harcot kellett vívni a kőzet hőfokával és az előtörő vízforrásokkal. A Gotthard-alagutnál a legnagyobb hőmérséklet 41 C fok volt, a mi máris nagyon megrehezítette a munkát. Ennek alapján a Szimplonnál 54—56 C fokra számítottak, a melyet azonban az időközben megjavított szellőztető készülékkel és az új rendszerű furógépekkel akartak kiegyenlíteni. Csakhogy az alagutfurók számítása nem vált be, mert már a nyoleadik kilométernél 55 C fok volt a kőzet hőmérséke. A vállalat kénytelen volt egész új rendszerű hűtőberendezéseket felszerelni. Természetesen ez az új berendezés sok időbe került, de legalább sikerült a 30 C fokot elérni. A hűtés úgy történt, hogy közvetlenül a robbantás után egy erre készült öntözőgéppel hideg vizet locsoltak szét, mely a felmelegedett kőzetet hirtelen lehűtötte és egyúttal a dinamitgázokat is lecsapta.

Ezenkívül az alagut déli és északi kapujánál felállított szellőztető-gépek másodpercenként 25 m³ friss levegőt nyomtak az alagutba. Minél mélyebben hatoltak azonban be a hegységbe, annál kevesebb hasznát látták az itt leírt hűtési módoknak, úgy hogy a munkások nem tudtak dolgozni. Az új berendezések azonban oly költségesek lettek volna, hogy az alagut-építők kénytelenek voltak miatta szerződésüket felmondani. A Jura—Szimplon-vasút-

titkárt vármegyénk jeles szülöttjét valóságos osztálytanácsossá nevezte ki. Ez az előléptetés oly férfiút ért, ki azt kiváló tevékenységével és nagy munkásságával igazán kiérdemelte s aki a székely névnek mindig tiszteletet és elismerést szerzett. Dr. Csoboth Simon az 1880. év óta a honvédelmi minisztérium csaknem valamennyi polgári ügyosztályát végig dolgozta s referáciája rendszeresen a minisztérium legfontosabb ügyeiből került ki. Már 1838-ban mint a rendkívüli miniszteri vegyes (polgári és katonai) felülvizsgáló bizottság tagja küldetett ki a miniszter által s utazta be az országot. Az 1839. évben az új védtörvények életbe léptével, a véderő büntető eljárás teljesen új alapokra fektetve, a minisztérium büntető eljárási osztályába helyeztetett az előző osztályból, s ottan mintegy 9 évig működött, az új törvények és szabályoknak a gyakorlati életbe való átvitele körül kiváló munkáját fejtett ki, s azon időben veszedelmes mérvben uralkodott katonai szabandítási ügyeknek felderítésében és kiirtásában nagy mérvben részt vett. Ezen idő alatt és későbbi években is a honvédelmi miniszter által miniszteri biztosi minőségben ismételt nagy vizsgálatokra küldetett ki, melyek az alsóbb foku (megyei, járási) hatóságok honvédelmi ügykörre vonatkozó összes tevékenységének felülvizsgálására terjedtek ki. Ezen évek alatt, s később is, a minisztérium különböző ügyosztályainak vezetésével ismételt megbízott, s működése a miniszterek részéről évről évre dicséret elismerésben részesült, míg az 1902. év elején — a jelenleg vezetése alatt álló — egyik ujoncozási ügyosztály állandó vezetésével biztatván meg, egyidejűleg Ő Felsége a király által soron kívül a miniszteri osztálytanácsosi cím és jelleg adományozásával tüntette ki. A közbejött ex-lex az 1903. és 1904. években súlyos feladatok elő állították, most az érvényben állott szabályok föltételével, saját ügykörében, a rendkívüli helyzetnek megfelelő teljesen új (ad hoc) eljárási szabályokat kellett kidolgoznia, melyek a gyakorlatban is kiváló eredményeknek bizonyultak be, a miért ismét miniszteri nagy elismerésben részesült. Ily terhes hivatali elfoglaltság mellett időt szakított magának a székely ügyek propagálására s három kiskorú árvának gondos neveltetésére és ügyeinek olyatén vitelére, melyért a vármegyei elvászók részéről, végzősileg ismételve a legnagyobb elismerés és köszönetben részesült. A derék férfiú előléptetése szülőföldjén is általános megelégedést keltett s azért ahhoz őszinte szívből gratulálunk.

Közgyűlés. A „Kézdivásárhelyi Takarékpénztár” részvénytársaság 32-ik évi közgyűlését február 26-án tartotta meg Fejér Antal elnökgazgató vezetésével, nagyszámú részvényes érdeklődése között. A közgyűlés az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentéseket egyhangulag tudomásul vette s úgy az igazgatónak és felügyelőknél, mint a tisztviselőknél jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Ifj. Dávid István volt elnökgazgatónak, ki egészségi okokból lemondott, hosszas és buzgó munkásságáért nemcsak köszönetet nyilvánított, de őt érdemei elismeréséül nagy lelkesedéssel tiszteletbeli elnökgazgatóvá választotta a közgyűlés s meglepő elismeréssel adózott Fejér Antal elnökgazgatónak azon nemes áldozatkészségéért, hogy 200 korona elnökgazgatói tiszteletdíját már másodikban a takarékpénztár létesítette kis sétatér fenntartására, gondozására adományozta. Mély fájdalommal vette tudomásul a közgyűlés az egyik legérdemesebb, legbuzgóbb igazgatósági tagnak: ifj. Tóth Istvánnak mult évi dec. 20-án váratlanul bekövetkezett korai elhunytát; érdemeit jegyzőkönyvében, emléktét pedig azonkívül a részére jutott igazgatói tiszteletdíjából a következő alapítványokkal örökíti meg: az ev. ref. egyház kepváltási alapjának 300 korona, a r. kath. főgimnáziumnak 250 korona, a „Stephanie menedékház”-nak 242 K. 92 fl., az önkéntes tüzoltóegyesületnek 100 korona. Választások is voltak. Igazgatósági tagok lettek: id. Nagy Ferenc szeszgyáros és Dr. Török Andor polgármester; közéletünknek mindketten közbecsülésben álló, tekintélyes tagjai; felügyelő-bizottsági tag lett: ifj. Török Sámuel szeszgyáros. Mindhárom választás megelégedéssel találkozik s bizonyára az intézetnek is előnyére leend.

A Székely Szövetség kérelme. Pár hónapja immár, hogy jóváhagyott alapszabályok nyomán megalakult a Székely Társaságok Szövetsége

és kibocsátotta csatlakozásra biztató felhívását az erdélyrészi, különösen Székelyföldi kulturális és közgazdasági irányú egyesületek és társulatokhoz! Abból az alkalomból, hogy e mozgalom jelentőségét lapunk más helyén szóvá tettük, a Szövetség elnöksége lapunk útján is felkéri a megkeresett egyesületeket, hogy a csatlakozás érdemeiben lehetőleg sürgősen nyilatkozzanak, illetve tájékoztató értesítésüket válaszul az elnökséghez Marosvásárhelyre sürgősen küldjék be, hogy nagyarányú kulturmozgalmánál az érdeklődés felől teljesen tájékozva lehessen.

A nőegyesület hushagyókedi bálja. A Kézdivásárhelyi Jótékony Nőegylet a helybeli szegények javára 1905. évi március hó 7-én, hushagyókeden a Vigadó dísztermében zártkörű kalikó és jelmez bált rendez. A rendezőség a következő tekintélyes urhölgyekből alakult meg: Dr. Bánffy Zsigmondné, Bartos Ignácné, Bándi Istvánné, Bálint Benedekné, Ifj. Dávid Istvánné, Eperjessy Albertné, Nagy Dónesné (fb.), Nagy Károlyné, Szabó Gyuláné, Zajzon Sándorné. A kalikó- és jelmez-bál a legnemesebb jótékony célt szolgálja s e mellett a rendezőség gondoskodni fog, hogy az, az idei farsang legkedélyesebb mulatsága legyen. Szívesen ajánljuk a mulatni szerető közönség támogatásába. Kalikó jelmeznek való kretonok Ifj. Dávid István kereskedésében kaphatók.

Esküvő. Kézdivásárhelyi Jancsó Dávid sertéskereskedő és bádogos mátfalvi Orbán Juliánnával f. évi március hó 4-én, vasárnap d. u. tartja esküvőjét Mátfalván. Szerenese kísérje a köteendő szép frigyot!

A „Iparos Ifjusági egyesület” álarcos báljára, mely f. év március hó 4-én, szombaton lesz szerényen folynak az előkészületek, — s mint értesítenek — a rendező bizottság mindent elkövet, hogy a bál minél fényesebben sikerüljön. — A meghívók is teljesen szét vannak hordva. A bál rendező bizottsága e helyen is felhívja a közönség nagybecsű figyelmét s kéri, hogy akik tévedés folytán meghívott nem kaptak, de ahhoz igényt tartanak e lap útján vegyék magukat meghívottaknak. Jegyeket előre is lehet váltani akár Turóczy László ur könyvkereskedésében, akár Bencez József egyleti pénztárosnál.

Mulatságok. A „Kovácsnői Sport egylet” március 4-én csinos műsorral egybekötött táncestetélyt rendez a Deák-főle nagyvendéglőben. A műsor a következő: 1. Nyitány a cigány zenekartól. 2. Felolvas Kovács Bernádin tanár. 3. Férfiügyes, előadják: Biszak János, Hajós Béla, Jakab Zoltán és Toperczer Róbert. 4. Szaval V. S. Jenő pákói ref. pap. 5. Hegedű szóló Nagy Dónes kézdívásárhelyi főgimn. tanár. 6. Monológ: Dávid Jenő ügyvéd jelölt. — A szentkatolnai „Ifjusági Egylet” március 4-én műkedvelői előadást rendez; színre kerül Tóth Edéttől „A kiornulás család” című népszínmű. Előadás után mulatság lesz.

A „Berecki Olvasókör” saját pénztára javára 1905. év március hó 4-én, szombaton műsoros estélyt s ezt követőleg zártkörű táncvigalmat rendez. A rendező bizottsága a következő: Dr. Tóth Samu elnök. Darkó Gábor alelnök. Gligó Ferenc titkár. Pap Lajos könyvtáros. Szecsán Sándor pénztáros. Benke Ferenc, Khell Bogdán, Borbáth János, Kónya Mihály, Farkas Ignác, Lakatos János, Mikó Sándor, Ifj. Szörtey Gábor vál. tagok. A zenét Szőke Pista zenekara fogja szolgáltatni. A műsor a következő: 1. Nyitány Erkel hercegtől. Előadja a népzenekar. 2. Mózes a Nebo hegyén. Mindszenti Gedeontól. Szavalja: Kovács Mariska k. a. 3. Gróf Kun Kocsárd emléke. Dicsőnek Deák Gerőtől. Énekl: a lemhenyi tanítói kar. (Baka László, Péterffy Árpád és Székely György urak.) 4. Dátok. Felolvasás. Tartja: Lakatos János segédelelkész ur. 5. Népdaletokat játszik a zenekar. 6. Jólát. Vörösmarty Mihálytól. Szavalja: Borbáth Laura k. a. 7. Kettős ének az „Eleven ördög” című operettből. Énekl: Fintáné Nagy Jozefin uróné és Lupan Mihály ur. 8. Vig monológ. Előadja Bene Sándor tanító ur (Lamhényből). 9. Népdaletgyalog. Énekl: a „Berecki EMKE daloskör” vegyes kara. 10. Föl a táncra! Zene.

Szenzációs zsurnalisztikai jubileum. Az „Egyetértés” mely a hazai zsurnalisztikában a legelső helyek egyikét foglalja el és amely mint politikai tényező is igen nevezetes, a közel jövőben nagy ünnepeket ül. Ez év tavaszán lesz ugyanis negyven éve annak, hogy az Egyetértés fennáll. Az évfordulót a legnagyobb magyar lap igen érdekes módon fogja

megünnepeelni, amennyiben olyan jubiláris számot ad ki, aminőre még aligha volt eset valahol. Jubileuma alkalmából ugyanis az Egyetértés 230-250 oldal terjedelmű díszszámot ad ki. Ez egy 500-600 oldalas kisebb alakú lapnak felel meg. A jubiláris szám igen fényes kiállítású és rendkívül gazdag tartalmu lesz. A mesteri illusztrációknak egész tömege fogja díszíteni, azonkívül a magyar irodalom legjelesebbjeitől lesznek benne dolgozatok, tudományos és szépirodalmi közlemények, sőt egy teljes regény is. Egy egy ilyen óriási lappéldánynak a nyers előállítás költsége mintegy 6 koronára rug. Iven módon akarja az Egyetértés leróni hátláját a magyar olvasóközönség iránt, mely négy hosszú évtizeden át a legmelegebb rokonszenvenvel támogatta. Hogy a lap előfizetői megkapják a jubiláris díszszámot, mely egymagában egy egész kis könyvtárral fog fölnéni, az természetes. Az Egyetértés azonban egy intézkedik, hogy az óriási lapszámot emlékképpen azok is megszerezhessék, akik nem tartoznak az előfizetők sorába. E célra elegendő, ha az érdeklődők levélben fordulnak a kiadóhivatalhoz (Budapest, IV. Vármegeház-utca 11.) amely levélhez az expedíció költségeinek fedezésére 50 fillér melléklendő levélbélyegeket. Tekintettel arra, hogy az óriási díszpéldány csak bizonyos korlátozott számban jelenik meg, ajánlatos, hogy azok, akik legalább a 200 oldalas jubiláris Egyetértést meg akarják kapni, mielőbb forduljanak az iránt a kiadóhivatalhoz.

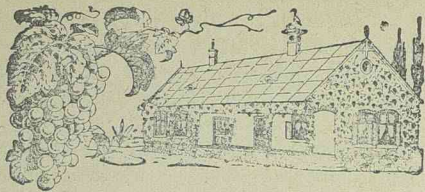
Lelki gyakorlatok. A kézdívásárhelyi k. kath. főgimn. husvéti lelkigyakorlatait gróf Majláth Gusztáv Károly dr. erdélyi püspök felkérésére P. Halmay Antal karmelita-rendű áldozó pap fogja tartani a rajzteremben, március 8., 9., 10., 11. és 12-ik napjain.

Kereseti adó kimutatások. A m. kir. Pénzügyigazgatóság 3003/905. V. számú rendeletéből kifolyólag tudtára adatik mindenkinek, hogy az 1905. évre szóló I. II. osztályú kereseti adó összeírásai és kivétési lajstrom folyó hó 25-től március 5-ig 8 napi közzszemlére a városi adóhivatalban kivan téve, s azt érdekeltek a hivatalos órák alatt megtekinthetik, s esetleges fellebezésüket a sepsiszentgyörgyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz beterjeszthetik. Kézdivásárhelyt, 1905. február hó 22-én. Dr. Török Andor, polgármester.

Remekmű. Megjelent az „Érmelléki első szőlőoltvány telep” árjegyzéke 15-ik évfolyam, rendkívül díszes kiállítás, számos képpel és ga dag tartalommal, mely nemcsak az árakat, hanem mindenkinek, aki a szőlőszet iránt nem is érdeklődik, szükséges gyakorlati utasításokat is tartalmaz. Ez a mű bemutatja és bőven ismerteti az országban oly rohamosan terjedő sodronyfonat és tuskés sodronykerítések alkalmazását is 12 képpben. Aki címét egy levelezőlapon tudatja, annak ingyen és bérmentve küldetik meg. cím „Érmelléki első szőlőoltvány telep” Nagy-Kágya (Biharm). Ezen telepek mai számunk hirdetései rovatában közölt „Szőlőlugast ültessünk” című hirdetésünkre felhívjuk olvasóink nagybecsű figyelmét.

Gyilkosság. Nyujtódon február 26-án este egy vendégség alkalmával Kovács András közs. bírót agyonverték, úgy hogy másnap seibe belehalt. A tettes ismeretlen.

Választási térkép. A nagy választási harcok folyamán ingerülte várta az eredményt az egész országban mindenki, még olyan is aki a politikával eddig talán igen keveset vagy egyáltalában nem törődött. A külsőrszágok lapjai is nagy mérvben foglalatostkodnak most a politikánkkal. A választások eredménye oly meglepő, hogy mindenki iparkodik a mostani politikai helyzetről tájékozást szerezni. E célból igen tanácsosnak tartjuk igen tisztelt olvasóink becses figyelmét a Freytag G. és Berndt, mintintézetben Gróf Kreit Béla közreműködésével e cím alatt „Térkép az 1905. évi magyar orsz. gyűl. képviselő választások eredményéről” megjelent igen érdekes, közhasznú műre (ára 1 kor.) irányítani. E térképen a választó kerületek pártvallás szerint vannak színezve, a megválasztott képviselők nevei, egy a kerületekben, mint egy betűsoros névjegyzékben olvashatók. Mikor nagy viták folynak a parlamentben az újság olvasásánál igen hasznos segédeszközül szolgál nekünk e mű, mert igen könnyen tájékozhatjuk magunkat belőle, hogy egyik másik képviselő, aki a vitában szerepel, melyik választó kerületet képviseli s milyen a pártvallása. E művet beszerezni becses olvasóinknak csak is melegen ajánlhatjuk. Kapható ifj. Jancsó Mózes könyvkereskedésében Kézdivásárhelyt s magoknál a kiadóknál.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindennél megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a

legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kertészeknek stb. a legre-mekebb dísze, anélkül, hogy legkövesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladáatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem mindenszőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellájták háziakat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomata katalógus bárkinék ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelező lapon tudja. Borfajú szőlőültvények is még a nagy mennyiségben haphatók leszállított áron, Borok eszaki fogyasztásra 50 l. és fajták bősége árban és „Delaware” sima, ültetéshez és ebből bormint.

22. 1-10.

Érmelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, Bihar megye.

Sz. 9887-904.

tlkvi.

Árverési hirdetőmennyi kivonat.

A kovásznai királyi járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Weisz Testvérek cég budapesti lakos végrehajthatónak, Ifj. Dónáth György végrehajtást szenvedő elleni 173 K. 45 f. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék (a kovásznai kir. járásbíróóság) területén levő, s Szőrcse község határára fekvő, a szőrcsei 84 sz. tjkvben 215., 217., 218., 219., 220. hrsz. házas belletelekre 320 K., a 359. hrsz. szántóra 271 K., a 366. hrsz. szántóra 19 K., a 739. hrsz. szántóra 290 K., az 1593. hrsz. szántóra 116 K., az 1865. hrsz. szántóra 9 K., az 1982., 1983. hrsz. szántóra 17 K., a 2486., 2487., 2505. hrsz. szántó és kaszálóóra 194 K., a 2999/2., 3000/2. hrsz. tó és szántóra 114 K., a 3021/2., 3022/2. hrsz. szántóra 140 K., a szőrcsei 85. sz. tjkvben 221.,

222., 223. hrsz. belletelekre 499 kor. Összesen 1989 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1905. évi március hó 14-ik napján dé. 9 órakor Szőrcse község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előlegesen elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

A kir. járásbíróóság, mint tlkvi hatóság.

Kovászán, 1904. december 16-én.

(20. 1-1.)

kir. aljbíró.

Sárfalván alól a Feketeügyön levő három kövü

lisztelő malom

egy vagy több évre haszonbérbe kiadó folyó év Április hó 24-ik napjától kezdődőleg. Föltételek megtudhatók **Tóth István tulajdonosnál Kézdivásárhelyt.**

23. 1-3.)

Sz. 9887-904.

tlkvi.

Árverési hirdetőmennyi kivonat.

A kovásznai királyi járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Weisz Testvérek cég budapesti lakos végrehajthatónak, Ifj. Dónáth György végrehajtást szenvedő elleni 173 K. 45 f. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék (a kovásznai kir. járásbíróóság) területén levő, s Szőrcse község határára fekvő, a szőrcsei 84 sz. tjkvben 215., 217., 218., 219., 220. hrsz. házas belletelekre 320 K., a 359. hrsz. szántóra 271 K., a 366. hrsz. szántóra 19 K., a 739. hrsz. szántóra 290 K., az 1593. hrsz. szántóra 116 K., az 1865. hrsz. szántóra 9 K., az 1982., 1983. hrsz. szántóra 17 K., a 2486., 2487., 2505. hrsz. szántó és kaszálóóra 194 K., a 2999/2., 3000/2. hrsz. tó és szántóra 114 K., a 3021/2., 3022/2. hrsz. szántóra 140 K., a szőrcsei 85. sz. tjkvben 221.,

222., 223. hrsz. belletelekre 499 kor. Összesen 1989 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1905. évi március hó 14-ik napján dé. 9 órakor Szőrcse község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előlegesen elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

A kir. járásbíróóság, mint tlkvi hatóság.

Kovászán, 1904. december 16-én.

(20. 1-1.)

kir. aljbíró.

Olcso pénz!!

Földbirtokokra 4%-5%-ig a mivel a tőke is törlesztődik közvetitek.

Raktáron tartok:

gazdasági- és varrógépeket,

továbbá erőtakarmányt, ponyvát és mindennemű zsákokat, gyorsan beszerezem, gépek javítását, elvállalom a Gazdasági Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság kézdivásárhelyi áru osztály üzletében.

Tisztelettel:

Ifj. Nagy Ferenc,
műmalomtulajdonos.

(14. 6-10.)

PÁRTOLJUK A MAGYART

Legfinomabb kivitelű igen célszerű villanyvilágításu

zseblámpa csak 3 korona.

Teljes dohányzó készlet csak 5 koronába kerül és pedig 1 finom u. tajtékpipa kínai ezüst foglalattal, 1 hozzávaló pipaszár, 1 célszerű dohányzacskó, 1 gyufatartó, 1 tajték szivarszópóka, 1 szivartárcsa, 1 házi pipa szárral együtt, 1 tajték szivarszópóka, 1 szivarvágó, 1 szivarhamutartó 10 darab összesen.

4 és fél kilitő körülbelül 50 drb különböző illatu finom pipere szappan csak 5 K.

s vegyünk csakis Magyarországbán.

Egy nagy amerikai gyár tönkrojtásu folyótan azon helyzetbe jutottam, hogy az elant felsorolt 40 darab szabadalmazott amerikai ezüst arukat mélyen leszállított áron potom 6 frt 40 kr-ert szállíthatom bárkinék és pedig.

6 drb amer. szab. ezüst asztali kés valódi angol pengével
6 drb amer. szab. ezüst evővilla egy darabból
6 drb amer. szabad. ezüst evőkanál
12 drb amer. szabad. ezüst kávéskanál
1 darab amerikai szabad. ezüst leves merítőkanál
1 darab amerikai szabad. ezüst tejmerítő kanál
6 darab angol „Viktoria” pohártálcza
1 darab remek asztali gyertyatartó.

40 darab összesen csak 6 frt 40 kr-ert ezen tárgyak ez előtt 40 forintba kerültek.

Az amerikai patent ezüst egy teljesen fehér fém belül is, melyért jótállást vállalok.

Megrendelhetők utánvetel mellett.
Neumann József-nél
Budapesten, VIII. Örömvölgy utca 13

KÖNYVHAKÉSZLET

5 darab solingeni pengéjű kés és 1 darab szeletelő villa csak

4 kor. 50 fillér.

6 darab zománcozott fazék és 6 darab lábas különböző nagyságuk csak

5 kor. 90 fillér.

Egy valódi

Roskopf óra

kétévi jótállás mellett csak 5 korona

(17. 4-20.)

Értesítés!

Alulírt pénzügyi igazgatósága tisztelettel tudatja a t. üzlet-feleket, hogy a takarékbetét kamatlábat folyó évi április hó 1-ével kezdődőleg 3¹/₂%-ban állapította meg.

A 10% tőke kamat adót az intézet fizeti.

A Kisegítő Takarékpénztár Rész. Társ. Igazgatósága.
(19. 2-3.)

Hirdetések

olcsó áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.